

การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย)

ภุมเรศ ภูผา¹
ดลดาว วงศ์ธีระธรณ์^{2*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย) มาตรวัดนี้พัฒนามาจากมาตรวัดต้นฉบับ The State Shame and Guilt Scale (SSGS) ของ Marschall และคณะ (1994) ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ความละอาย และ ความรู้สึกผิด กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 540 คน อายุเฉลี่ย 19.10 ปี (SD = 1.22 ช่วงอายุระหว่าง 18 ถึง 23 ปี) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ มาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิด มาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัย ผลการวิจัยพบว่า มาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย) จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในของมาตรวัดทั้งฉบับเท่ากับ .89 และมีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในแยกตามรายด้านเท่ากับ .86 และ .88 ตามลำดับ ผลการตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์กับมาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัย พบว่ามาตรวัดนี้ทั้งฉบับมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับมาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัย (r เท่ากับ $-.356$, $p < .01$) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า แบบจำลองมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 0.42, df = 3, $p = 0.936$, GFI = 1.00, AGFI = 0.99, RMR = 0.0144, RMSEA = 0.018) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามาตรวัดนี้เหมาะสมสำหรับการประเมินความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ และสามารถนำไปใช้ในการดูแลเชิงจิตวิทยาเพื่อการลดความละอายและความรู้สึกผิดรวมถึงส่งเสริมความสุขเชิงอัตวิสัยในนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ความรู้สึกผิด ความละอาย นักศึกษาระดับปริญญาตรี การตรวจสอบคุณภาพมาตรวัด

Received: January 22, 2025, **Revised:** February 14, 2025, **Accepted:** March 3, 2025,

¹ อาจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*Corresponding author email; doldao@go.buu.ac.th

PRELIMINARY VALIDATION OF THE STATE SHAME AND GUILT SCALE FOR UNDERGRADUATE STUDENT

Phummaret Phupha¹
Doldao Wongtheerathorn^{2*}

Abstract

This research aimed to conduct preliminary validation of the State Shame and Guilt Scale (SSGS) for undergraduate students, adapted from Marschall et al.'s (1994) original SSGS. The scale comprises two dimensions: shame and guilt. The sample consisted of 540 undergraduate students from Burapha University during the 2023 academic year (M age = 19.10, SD = 1.22, range 18-23). The study employed two instruments: the State Shame and Guilt Scale and the Subjective Well-being Scale. Psychometric analyses demonstrated that the adapted SSGS contained 10 items with high internal consistency ($\alpha = .89$ for the overall scale; $\alpha = .86$ and $.88$ for respective dimensions). Criterion-related validity assessment revealed a significant negative correlation with the Subjective Well-being Scale ($r = -.356$, $p < .01$). Confirmatory factor analysis indicated good model fit with empirical data ($\chi^2 = 0.42$, $df = 3$, $p = .936$, $GFI = 1.00$, $AGFI = 0.99$, $RMR = .0144$, $RMSEA = .018$). These findings support the validity and reliability of the adapted SSGS for measuring shame and guilt among undergraduate students. The scale shows promise for application in psychiatric interventions aimed at managing guilt and shame while promoting subjective well-being among undergraduate students.

Keyword: Guilt Shame Undergraduate students Scale validation

Received: January 22, 2025, **Revised:** February 14, 2025, **Accepted:** March 3, 2025,

¹ Lecturer Dr., Faculty of Education Burapha University

² Lecturer Assistant Professor Dr., Faculty of Education Burapha University

*Corresponding author email; doldao@go.buu.ac.th

บทนำ

Tangney (1990) ริเริ่มศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรความรู้สึกผิดและความละอายเชิงจิตวิทยา พบว่า ความรู้สึกผิดและความละอายเป็นตัวแปรจิตวิทยาที่ซับซ้อน และเชื่อมโยงกับความรู้สึกรับผิดชอบของบุคคล ต่อกฎเกณฑ์ทางสังคมและกฎหมาย อันส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของระดับแรงจูงใจภายในบุคคล ทั้งด้าน ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมรอบข้าง

ความละอายและความรู้สึกผิด

การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ความละอายและความรู้สึกผิดมีความแตกต่างทางจิตวิทยา แม้ว่าทั้ง ความรู้สึกผิด (guilt) และความละอาย (shame) จะเป็นการรับรู้ทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตนเอง เชิงลบ อันเป็นผลมาจากการรับรู้ถึงกระทำผิดพลาดของตนเอง แต่ความรู้สึกผิดเป็นประสบการณ์ของความเครียด (tension) ความสำนึกผิด (remorse) และความเสียใจ (regret) กับสิ่งที่คุณคนได้กระทำผิดพลาด ไป และส่งผลกระทบต่อความรู้สึกไม่มั่นคงภายในของบุคคลที่กระทำผิด (เช่น ฉันไม่ได้ทำอย่างเต็มที่) นำมาซึ่ง การแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคล (เช่น การชดเชย การชดใช้ การสารภาพ การขอโทษต่อความเสียหาย) (Landers et al. 2024)

ซึ่งแตกต่างจากความละอายที่เชื่อมโยงและกระทบต่ออัตมโนทัศน์ของตนเอง (self) (เช่น ฉันเป็นคน โง่) และแฝงด้วยความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีค่าน้อยลง อยากหลบหน้า เป็นประสบการณ์ของความรู้สึกท้อแท้ และรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไร้คุณค่า ส่งผลให้บุคคลหลีกเลี่ยงและซ่อนเร้น (Caldwell et al. 2021; Landers et al. 2024) เกิดปัญหาการปรับตัว (maladaptive) (Ghinassi et al. 2023) การตีตรา (Stigma) (Milan & Varescon, 2024; Pachankis et al. 2024) และการรับรู้ระดับคุณค่าในตนเองที่ต่ำ (low self-esteem) (Budiartha & Helmi, 2021) ตามมา ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาทางด้านสุขภาพจิตได้ เช่น ภาวะซึมเศร้า วิตกกังวล ความเป็นปรปักษ์ต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบข้าง (Zhou et al., 2018)

ผลการศึกษาที่ผ่านมายืนยันว่า ความรู้สึกผิดส่งผลต่อระดับของการต่อต้านน้อยกว่าความละอาย โดย บุคคลที่มีความรู้สึกผิดจะมุ่งการกล่าวโทษต่อตนเองและผู้อื่นในลักษณะพฤติกรรมเฉพาะ (specific behavior) ส่วนบุคคลที่มีความละอายสูง มักมุ่งสู่การกล่าวโทษอัตมโนทัศน์ของตนเอง (self) (Caldwell et al. 2021) โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ความละอายและความรู้สึกผิด เป็นต้นสำหรับวัยรุ่น คือ เพศ (gender) (Muris et al., 2018) การถูกทารุณกรรมในวัยเด็ก (childhood maltreatment) (Sekowski et al., 2020) รูปแบบ การเลี้ยงดูของพ่อแม่ (parenting style) (dos Santos et al., 2014) การถูกรังแก (bullying) (Wu et al., 2020)

อิทธิพลของความละอายและความรู้สึกผิดต่อความสุขเชิงอัตวิสัยในนักศึกษา

แผนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 3 (Sustainable Development Goal 3) ที่เน้น การสร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนทุกช่วงวัย ที่นำมาใช้ใน สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ความสุขเชิงอัตวิสัยเป็นตัวแปรเชิงบวกทางจิตวิทยาตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อความอยู่ดีมีสุขของนักศึกษา และมีการศึกษามาอย่างต่อเนื่องในแวดวงจิตวิทยา ผลงานของ

Diener (1984, 1999, 2003, 2009) นิยามความสุขเชิงอัตวิสัย คือ การมีอารมณ์ทางบวก (positive affect) ปราศจากอารมณ์ทางลบ (absent of negative affect) และมีความพึงพอใจในชีวิต (life satisfaction) โดยเป็นภาวะอารมณ์ของบุคคลที่เกิดจากการประเมินผลลักษณะชีวิตโดยรวมในขณะนั้น (เช่น เหตุการณ์ในชีวิต การเรียน การทำงาน ความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง สุขภาพ ความหมายในชีวิต ฯลฯ) ด้วยเหตุนี้ การเพิ่มระดับความสุขเชิงอัตวิสัยที่สูงมากขึ้น ยิ่งทำให้นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเข้าใกล้การมีสุขภาวะและความเป็นอยู่ที่ดีมากขึ้นด้วยเช่นกัน

งานวิจัยนี้ มุ่งศึกษาความละเอียดและความรู้สึกผิดในบริบทของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ที่เผชิญต่อความท้าทายในชีวิตที่หลากหลาย เป็นต้นในยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิต Punyamoonwongsa et al. (2023) ศึกษากระบวนการเกิดอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย พบว่า ความรู้สึกผิดและความละเอียด เป็นอารมณ์เชิงสังคมอันเกิดจากการที่นักศึกษามีรูปแบบการตัดสินใจซื้อเพื่อเป้าหมายทางสังคม (เช่น สินค้ากลุ่มเสื้อผ้า กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มสินค้าเพื่อสุขภาพและความงาม) การศึกษาของ Srisongkhram (2023) พบว่าการติชเชอร์ในความสัมพันธ์ระหว่างมิติทางบุคลิกภาพและความก้าวร้าวทางไซเบอร์มีความสัมพันธ์ต่อระดับความรู้สึกผิดและความละเอียดในนักศึกษาระดับปริญญาตรี นอกจากนี้งานวิจัยเกี่ยวกับความละเอียดและความรู้สึกผิดที่ผ่านมายังพบว่า ความละเอียดและความรู้สึกผิดส่งผลกระทบต่อมิติที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพกายใจ และคุณภาพชีวิต (quality of life) (Malinakova et al. 2020) ความละเอียดที่สูงมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่ออาการซึมเศร้า (Zhou et al., 2018) ความละเอียดต่อตนเองมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาด้านจิตใจของนิสิตนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ (อริวัฒน์ ยิ่งสูง, 2562) นอกจากนี้ผลของความละเอียดและความรู้สึกผิดยังเชื่อมโยงกับตัวแปรเชิงลบทางจิตวิทยา เช่น การละเมิด (abuse) การเพิกเฉยทางอารมณ์ (emotion neglect) การต่อต้าน (hostility) การใช้แอลกอฮอล์และสารเสพติด ความผิดปกติด้านการกิน (eating disorder) การทำร้ายตนเอง (self-harm) การกักเก็บความโกรธไว้ (Ellenbogen et al., 2019; Sheehy et al., 2019) ซึ่งผลจากความละเอียดและความรู้สึกผิดส่งผลเชิงลบต่อระดับความสุขเชิงอัตวิสัยของนักศึกษาโดยรวม กล่าวคือ ผลจากความละเอียดและความรู้สึกผิดที่มากขึ้น ส่งผลต่อระดับความรู้สึกเชิงบวกที่ลดลง การมีความรู้สึกเชิงลบที่มากขึ้น และส่งผลต่อระดับความพึงพอใจในชีวิตที่ลดลง (Sullivan et al.2020) ด้วยเช่นกัน

การศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องมือประเมินความละเอียดและความรู้สึกผิดจากงานวิจัยก่อนหน้า พบว่า มีรูปแบบของการวัดความละเอียดและความรู้สึกผิดแบบรายงานตนเอง (self-report) 3 รูปแบบ คือ

1) การวัดแบบ Scenario-based โดยให้ผู้รับการประเมินอ่านเหตุการณ์สมมติ และเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และการแสดงออกของตนเองมากที่สุด โดยมีชุดคำตอบให้ ตัวอย่างเช่น มาตรฐานวัด The Test of Self-Conscious Affect-3 (TOSCA-3) พัฒนาโดย Tangney และคณะ, (2000) มาตรฐานวัด The Guilt and Shame Proneness scale (GASP) พัฒนาโดย Cohen และคณะ, (2011) ซึ่งการประเมินรูปแบบนี้สามารถใช้ได้กับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ เช่น การสำรวจเชิงระบาดวิทยาที่มีข้อจำกัด

2) การวัดแบบ Adjective-based โดยให้ผู้รับการประเมินระบุความถี่และระดับความเข้มข้นของประสบการณ์ความละอายและความรู้สึกผิด โดยมีคำคุณศัพท์เกี่ยวกับความละอายและความรู้สึกผิดมาให้ ตัวอย่างเช่น Personal Feelings Questionnaire-2 พัฒนาโดย Harder และ Zalma, (1990) ซึ่งการวัดแบบ Adjective-based มีข้อจำกัดเรื่องความชัดเจนที่มาของสถานการณ์เฉพาะ ที่มีลักษณะของปรากฏการณ์ แรงจูงใจ และพฤติกรรมที่ตอบสนองแตกต่างกัน

3) การวัดแบบ Statement-based โดยให้ผู้รับการประเมินให้คะแนนระดับความเห็นด้วยกับข้อความที่บรรยายถึงประสบการณ์ความละอายและความรู้สึกผิด ตัวอย่างเช่น มาตรการ The Brief Shame and Guilt Questionnaire for Children (BSGQ-C) พัฒนาโดย Novin และ Rieffe, (2015) มาตรการ The Adolescent Shame-Proneness Scale (ASPS) พัฒนาโดย Simonds และคณะ, (2016) และมาตรการ The State Shame and Guilt Scale (SSGS) พัฒนาโดย Marschall และคณะ, (1994) เป็นการระบุระดับความละอาย ความรู้สึกผิด และความภูมิใจในปัจจุบันขณะ ซึ่งต่อมาได้มีการพัฒนาเป็นมาตรวัดแบบสั้น A short version of the State Shame and Guilt Scale (SSGS-8) พัฒนาโดย Cavallera และคณะ, (2017) ซึ่งมีข้อจำกัดเรื่องการใช้ข้อคำถามที่เป็นการอธิบายปรากฏการณ์ของความละอายและความรู้สึกผิดแบบสั้น ๆ อาจขาดการลงลึกในบริบทที่ลึกซึ้งของระดับความละอายและความรู้สึกผิดที่อาจแตกต่างกัน ซึ่งสามารถพัฒนาจิตมิติของการประเมินความละอายและความรู้สึกผิดได้ลึกซึ้งมากขึ้นในอนาคต

สำหรับงานวิจัยนี้ มุ่งตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ที่เผชิญต่อความท้าทายในชีวิตที่หลากหลาย โดยมาตรวัดต้นฉบับในการศึกษา คือ มาตรการ The State Shame and Guilt Scale (SSGS) ของ Marschall และคณะ, (1994) เป็นมาตรวัดที่ให้ผู้ตอบประเมินตนเอง (self-report) แบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ การตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย) นี้ จะมีส่วนช่วยในการประเมินความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเชิงจิตวิทยาได้อย่างมีประสิทธิภาพและสะดวกมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้มาตรวัดได้หลากหลายสถานการณ์และบริบท เช่น การวิจัยเชิงทดลอง การบำบัดรักษา และการศึกษา ซึ่งที่ผ่านมายังไม่มีการพัฒนามาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดฉบับภาษาไทยที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มนักศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยหวังว่าการตรวจสอบคุณภาพมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย) ครั้งนี้ จะมีส่วนช่วยสร้างคุณค่าต่อนักจิตบำบัดและนักจิตวิทยาการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในการใช้เครื่องมือประเมินเชิงจิตวิทยาเกี่ยวกับความละอายและความรู้สึกผิดที่มีคุณภาพเพื่องานด้านจิตวิทยาในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย)

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เพื่อศึกษาคุณสมบัติทางการวัดของมาตรวัด โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 คนต่อหนึ่งค่าพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า ซึ่งในงานวิจัยนี้จำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่ามี 23 พารามิเตอร์ ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิจัยครั้งนี้จึงควรมีจำนวนอย่างน้อย 460 คน ผู้วิจัยเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนอย่างน้อย 217 คน (ร้อยละ 46.6) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวนอย่างน้อย 80 คน (ร้อยละ 18.2) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนอย่างน้อย 163 คน (ร้อยละ 35.1) ตามสัดส่วนประชากรนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2566 ทั้งหมด จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 540 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 264 คน กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 105 คน และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 171 คน รวมทั้งสิ้น 14 คณะ อายุเฉลี่ย 19.10 ปี (SD = 1.22 ช่วงอายุระหว่าง 18 ถึง 23 ปี) เป็นนักศึกษาหญิง จำนวน 319 คน (ร้อยละ 58.4) นักศึกษาชาย 221 คน (ร้อยละ 41.6) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มากที่สุด จำนวน 357 คน (ร้อยละ 65.4) นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 89.7 นักศึกษาทุกคนมีความสมัครใจในการเข้าร่วมวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป มาตรวัดความละเอียดและความรู้สึกผิด มาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัย ดังรายละเอียดของเครื่องมือสำหรับใช้ในนักศึกษา ต่อไปนี้

1. **แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล** สำหรับนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่สังกัด ชั้นปี ศาสนา บุคคลที่ท่านสนิทสนม ประวัติความเจ็บป่วยทางจิตเวช เช่น โรคซึมเศร้า หรือ โรคทางจิตเวชอื่น ๆ และอยู่ในช่วงการรักษา เป็นต้น

2. **มาตรวัดความละเอียดและความรู้สึกผิด (ฉบับภาษาไทย)** ผู้วิจัยพัฒนามาจากมาตรวัดต้นฉบับ State Shame and Guilt Scale (SSGS) ของ Marschall และคณะ (1994) มาตรวัดต้นฉบับมี 15 ข้อคำถาม เพื่อประเมินความละเอียด (shame) เช่น “ฉันรู้สึกตัวฉันตัวเล็กลง” ประเมินความรู้สึกผิด (guilt) เช่น “ฉันรู้สึกไม่ดีกับสิ่งที่ฉันได้ทำลงไป” ประเมินความภูมิใจในตน (pride) เช่น “ฉันรู้สึกภูมิใจ” ซึ่งแต่ละด้านประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม โดยในงานวิจัยนี้ ใช้ข้อประกอบย่อยที่ 1 การประเมินความละเอียด (shame) และองค์ประกอบย่อยที่ 2 การประเมินความรู้สึกผิด (guilt) เพื่อประเมินระดับความละเอียดและความรู้สึกผิด มาตรวัดนี้เป็นมาตรวัดที่ให้ผู้ตอบประเมินตนเอง (self-report) แบบมาตรวัดแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ ค่า 1 หมายถึง ไม่ตรงเลย และ ค่า 5 หมายถึง ตรงมากที่สุด โดยมาตรวัดต้นฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .87

3. **มาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัย** ผู้วิจัยนำมาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัย ที่พัฒนาโดยหยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) ซึ่งเป็นมาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัยตามแนวทางของ Diener (1984) โดยมาตรวัดนี้ประกอบด้วย 3 มาตรวัดย่อย ได้แก่

3.1 มาตรการวัดความพึงพอใจชีวิต (Satisfaction with Life Scale) ฉบับภาษาไทยพัฒนาโดย หยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) พัฒนามาจากมาตรการวัดของ Pavot and Diener (1993) และ Diener (1993) จำนวน 5 ข้อคำถาม เป็นมาตรการวัดที่ให้ผู้ตอบประเมินตนเอง (self-report) แบบมาตรวัดแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ ค่า 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และ ค่า 5 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .82

3.2 มาตรการวัดความรู้สึกด้านบวกและด้านลบ (The Positive and Negative Affect Schedule) ฉบับภาษาไทยพัฒนาโดย หยกฟ้า อิศรานนท์ (2551) จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็นการประเมินความรู้สึกทางบวก 10 ข้อ และความรู้สึกทางลบ 10 ข้อ ในจำนวนนี้มีการแปลมาจาก Watson et al. (1988) จำนวน 6 ข้อคำถาม และคิดข้อกระทงเพิ่มอีกด้านละ 7 ข้อ เป็นมาตรการวัดที่ให้ผู้ตอบประเมินตนเอง (self-report) แบบมาตรวัดแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ ค่า 1 หมายถึง ไม่ตรงอย่างยิ่ง และ ค่า 5 หมายถึง ตรงอย่างยิ่ง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .93

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความละเอียดและความรู้สึกผิดเพื่อกำหนดนิยามและองค์ประกอบของความละเอียดและความรู้สึกผิด ซึ่งผู้วิจัยกำหนดนิยามความละเอียดและความรู้สึกผิดตามแนวทางของ Marschall และคณะ (1994)

2. หลังจากผู้วิจัยได้รับการอนุญาตจากผู้พัฒนามาตรวัดต้นฉบับ The State Shame and Guilt Scale (SSGS) แล้ว ผู้วิจัยทำการแปลเป็นภาษาไทยแบบข้ามวัฒนธรรมด้วยเทคนิคการแปลย้อนกลับ (back translation) และส่งมาตรวัดความละเอียดและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม และปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่ผ่านการคัดเลือกไปทดลองกับตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทั้งเพศชายและหญิง มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 150 คน ที่สมัครเข้าร่วมการวิจัย เพื่อตรวจสอบคุณภาพข้อคำถามของมาตรการวัดความละเอียดและความรู้สึกผิด

4. การตรวจสอบคุณภาพของมาตรการวัดความละเอียดและความรู้สึกผิดทั้งฉบับ ผู้วิจัยวัดจากข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกคุณภาพรายข้อคำถามด้วยการตรวจสอบความเที่ยง (reliability) และความตรง (validity)

5. การเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Google Form และส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา ตามเกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ เกณฑ์คัดเข้า (1) นักศึกษาทั้งเพศชายและหญิง ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป (2) มีความเข้าใจภาษาไทยได้ดี (3) มีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย และมีการคัดกรองกลุ่มตัวอย่างสำหรับเกณฑ์คัดออกในประเด็นที่มีประวัติความเจ็บป่วยทางจิตเวช เช่น โรควิตกกังวล หรือ โรคทางจิตเวชอื่น ๆ และอยู่ในช่วงการรักษา ผ่านทางข้อคำถามในแบบสอบถาม หลังจากได้แบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์สถิติพื้นฐานด้วยโปรแกรม IBM SPSS และใช้สถิติ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง ลำดับที่ 1 (First-order structural equation modeling) ด้วยโปรแกรม ลิสเรล (LISREL)

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

โครงการวิจัยนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขามนุษย์ พิทักษ์สิทธิมนุษยย์โดยผ่านจริยธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา (รหัสโครงการวิจัย HU126/2566)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 540 คน พบว่า มาตรการวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย) มีจำนวน 10 ข้อ แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความละอาย 2) ความรู้สึกผิด ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่น พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคของมาตรการวัดความ ละอายและความรู้สึกผิดของนักศึกษาระดับปริญญาตรีรายฉบับ มีค่าเท่ากับ .89 และค่าสัมประสิทธิ์แอล ฟาครอนบาครายองค์ประกอบ องค์ประกอบความละอายและความรู้สึกผิดของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่า เท่ากับ .86 และ .88 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือมาตรการวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย) มีคุณภาพ เนื่องจากมีค่าความเชื่อมั่นขององค์ประกอบอยู่ใน ระดับสูง (ดังตารางที่ 1)

องค์ประกอบที่ 1 ความละอาย (Shame) หมายถึง สภาวะของอัตมโนทัศน์ที่ถูกทำลายของนักศึกษาที่ กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ที่เผชิญต่อความท้าทายในชีวิตที่หลากหลาย ซึ่งความละอายนี้เป็นผลจากการ ประเมินของนักศึกษาต่ออัตมโนทัศน์ของตนเองภายหลังรับรู้ว่าคุณค่าในตนเองได้กระทำผิดบางอย่างลงไป ส่งผลให้เกิด ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเชิงลบต่อตนเอง เช่น รู้สึกอับอายขายหน้า กล่าวโทษตนเอง หลีกหนี ปฏิเสธตนเอง รับรู้ว่าคุณค่าในตนเองเป็นบุคคลที่ไม่ดี สะท้อนการรับรู้คุณค่าในตน (self-worth) ในระดับต่ำ รู้สึกว่า ตนเองไม่สำคัญ รู้สึกไร้ค่าและหมดพลัง ในผู้ที่มีคะแนนความละอายสูง เป็นบุคคลที่ประเมินอัตมโนทัศน์ตนเอง ในเชิงลบภายหลังการกระทำผิด มีแนวโน้มกล่าวโทษตนเอง หลีกหนี รับรู้คุณค่าในตนเองระดับต่ำ ในผู้ที่มี คะแนนความละอายต่ำ เป็นบุคคลที่ประเมินอัตมโนทัศน์ตนเองในเชิงลบน้อยลงมาถึงระดับที่ปกติที่สามารถ กระทำผิดพลาดได้ มีแนวโน้มกล่าวโทษตนเอง หลีกหนี รับรู้คุณค่าในตนเองระดับต่ำที่น้อยลง ผู้วิจัยแปลและ เรียบเรียงสำนวนภาษาที่แปลข้อความมาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา โดย องค์ประกอบนี้ มีข้อคำถาม 5 ข้อ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ข้อ โดยมี ค่า IOC มากกว่า .60 ขึ้น ไป ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด (corrected item-total correlation : CITC) พบว่าค่า CITC ของข้อคำถามทั้งหมดสูงกว่าค่า critical r ($r_{540} = .111$) ความเที่ยงของมาตรการวัดด้านนี้ เท่ากับ .86 ดังตารางที่ 1

องค์ประกอบที่ 2 ความรู้สึกผิด (Guilt) หมายถึง สภาวะความเครียดทางจิตใจ ความสำนึกผิด ความเสียใจ ซึ่งเป็นผลจากการกระทำของนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ที่ได้กระทำผิดต่อผู้เสียหายและผู้ได้รับผลกระทบหรือต่อตนเอง โดยมุ่งการกล่าวโทษต่อตนเองในลักษณะพฤติกรรมเฉพาะ (specific behavior) ที่ได้กระทำผิด อันเป็นแรงกระตุ้นภายในให้แสดงการขอโทษ การสารภาพผิด การชดใช้ การชดเชย และการคิดทบทวนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้กระทำลงไป ในผู้ที่มีคะแนนความรู้สึกผิดสูงเป็นบุคคลที่มีสภาวะความเครียดทางจิตใจ ความสำนึกผิด ความเสียใจในระดับสูง มีแนวโน้มให้แสดงการขอโทษ การสารภาพผิด การชดใช้ การชดเชย และการคิดทบทวนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้กระทำลงไป ในผู้ที่มีคะแนนความรู้สึกผิดต่ำเป็นบุคคลที่มีสภาวะความเครียดทางจิตใจ ความสำนึกผิด ความเสียใจในระดับน้อย มีแนวโน้มให้แสดงการขอโทษ การสารภาพผิด การชดใช้ การชดเชย และการคิดทบทวนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้กระทำไปน้อยลงหรือไม่เกิดขึ้นได้ ผู้วิจัยแปลและเรียบเรียงสำนวนภาษาที่แปลข้อความมาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่ศึกษา โดยด้านนี้มีข้อความ 5 ข้อ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ข้อ โดยมี ค่า IOC มากกว่า .60 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อความแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งชุด (corrected item-total correlation : CITC) พบว่าค่า CITC ของข้อความทั้งหมดสูงกว่าค่า critical r ($r_{540} = .111$) ความเที่ยงของมาตรวัดด้านนี้ เท่ากับ .88 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงคุณภาพรายข้อความของมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดฉบับภาษาไทยสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

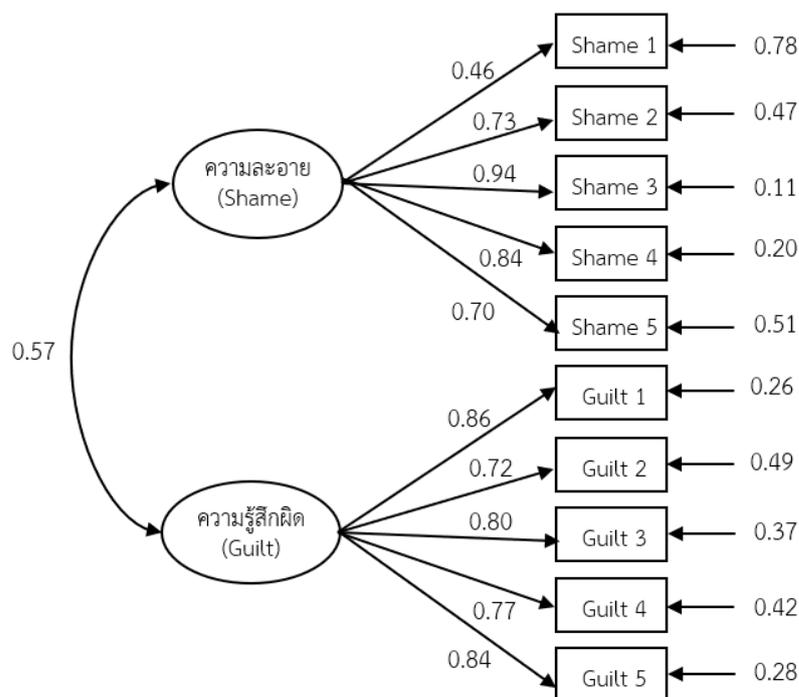
มาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดฉบับภาษาไทยสำหรับนิสิตปริญญาตรี ($\alpha = .89$)							
องค์ประกอบความละอาย (shame) ($\alpha = .86$)	M	SD	Skewness	IOC	CITC		
					รายด้าน	รวม	
ฉันอยากจะหลบไปให้ไกล ไม่พบใครอีก	2.57	1.217	0.04	1.00	0.492	0.420	
ฉันรู้สึกว่าเป็นคนไม่ดี	3.51	1.222	-0.51	0.80	0.638	0.676	
ฉันรู้สึกไร้ค่าและหมดพลัง	2.94	1.300	-0.06	0.80	0.797	0.713	
ฉันรู้สึกอับอายและขายหน้า	3.34	1.247	-0.23	1.00	0.711	0.718	
ฉันรู้สึกว่าตนเองไม่สำคัญ	2.86	1.334	-0.09	0.80	0.730	0.632	
องค์ประกอบความรู้สึกผิด (guilt) ($\alpha = .88$)							
ฉันรู้สึกแย่ต่อสิ่งที่ได้กระทำลงไป	4.25	1.066	-1.55	1.00	0.705	0.647	
ฉันอยากขอโทษและสารภาพผิด	4.38	0.927	-1.73	1.00	0.592	0.411	
ฉันไม่สามารถหยุดคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้กระทำลงไป	4.06	1.119	-1.08	1.00	0.701	0.683	
ฉันรู้สึกเครียดจากสิ่งที่ได้กระทำ	4.07	1.055	-1.13	1.00	0.762	0.735	
ฉันรู้สึกเสียใจกับสิ่งที่กระทำไป	4.30	0.919	-1.48	1.00	0.762	0.621	

การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของมาตรวัด ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงเชิงภาวะสันนิษฐานของมาตรวัด 2 วิธีดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของมาตรวัดด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า ตัวชี้วัดมีค่าสหสัมพันธ์เป็นบวกในช่วง .16 ถึง .71 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ โดยไม่ปรากฏภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) ค่า Bartlett's Test of Sphericity มีค่า 2959.16 ($p=.00$) แสดงถึงเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) มีค่า .895 แสดงว่าตัวชี้วัดทุกตัวมีความสัมพันธ์มากเพียงพอต่อการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง ลำดับที่ 1 (First-order structural equation modeling) พบว่า แบบจำลองความละเอียดและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบความละเอียดมีตัวชี้วัด 5 ข้อ 2) องค์ประกอบความรู้สึกผิด มีตัวชี้วัด 5 ข้อ ซึ่งได้จากการปรับแบบจำลองโดยพิจารณาค่าดัชนีการปรับ (Modification Index: MI) ด้วยการเชื่อมความคลาดเคลื่อน 23 คู่ จนได้ค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 0.42 ($df=3, p=0.936$), ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (CMIN/DF) เท่ากับ 0.14, ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.018 ($p = 1.0$), ค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMR) เท่ากับ 0.0144, ค่าดัชนีความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 1.00, ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ปรับเปลี่ยน (AGFI) เท่ากับ 0.99, ค่าดัชนีความสอดคล้องสัมพันธ์ (Relative Fit Index: RFI) เท่ากับ 0.99 และค่าดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) มีค่า 1.00 ซึ่งแสดงความมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแผนภาพที่ 1 และตารางที่ 2 และ 3

Chi-square = 0.42, df = 3, p = 0.936, GFI = 1.00, AGFI = 0.99, RMR = 0.0144, RMSEA = 0.018

รูปที่ 1 แสดงแบบจำลองความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดฉบับภาษาไทยสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (n=540)

องค์ประกอบความละอาย (shame)	Loading	SE	t	p <	R ²
ท่านอยากจะหลบไปให้ไกล ไม่พบใครอีก	0.46	-	-	-	0.31
ท่านรู้สึกว่าตนเองเป็นคนไม่ดี	0.73	0.139	10.497	.001	0.53
ท่านรู้สึกไร้ค่าและหมดพลัง	0.94	0.159	10.040	.001	0.89
ท่านรู้สึกอับอายและขายหน้า	0.84	0.122	9.941	.001	0.71
ท่านรู้สึกว่าตนเองไม่สำคัญ	0.70	0.103	12.192	.001	0.49
องค์ประกอบความรู้สึกผิด (guilt)					
ท่านรู้สึกแย่ต่อสิ่งที่ได้กระทำลงไป	0.86	-	-	-	0.74
ท่านอยากขอโทษและสารภาพผิด	0.72	0.134	17.102	.001	0.52
ท่านไม่สามารถหยุดคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้กระทำลงไป	0.80	0.075	20.613	.001	0.63
ท่านรู้สึกเครียดจากสิ่งที่ได้กระทำ	0.77	0.096	19.719	.001	0.58
ท่านรู้สึกเสียใจกับสิ่งที่กระทำไป	0.84	0.099	22.065	.001	0.71

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแบบจำลองความละเอียดและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในรูปแบบสมการโครงสร้าง ลำดับที่ 1

ค่าสถิติของแบบจำลองสมการโครงสร้าง	เกณฑ์ที่เหมาะสม	ความรู้สึกผิดและความละเอียด
ค่าไคสแควร์ (χ^2)	p value > 0.05	.936
ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (CMIN/DF)	< 2.00	0.14
ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA)	< .05	.018
ค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของเศษในรูปคะแนนมาตรฐาน (RMR)	< .05	.0144
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (GFI)	> .90	1.00
ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ปรับเปลี่ยน (AGFI)	> .90	0.99
ค่าดัชนีความสอดคล้องสัมพันธ์ (Relative Fit Index: RFI)	> .90	0.99
ค่าดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI)	> .90	1.00

2. การตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion Validity)

การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ความละเอียดและความรู้สึกผิดมีผลกระทบต่อความสุขเชิงอัตวิสัย ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์แบบคู่ออกด้วยด้วยมาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามาตรวัดความละเอียดและความรู้สึกผิดมีความสัมพันธ์ต่อมาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.356, p < .01$) ซึ่งทิศทางความสัมพันธ์ในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา ผลการวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์แสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของคะแนนมาตรวัดความละเอียดและความรู้สึกผิดฉบับภาษาไทย สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับภาษาไทย) และมาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัย (n=540)

มาตรวัด	1	1.1	1.2	2	2.1	2.2	2.3
1. ความละเอียดและความรู้สึกผิด	1						
1.1 ด้านความละเอียด	.903**	1					
1.2 ด้านความรู้สึกผิด	.840**	.524**	1				
2. ความสุขเชิงอัตวิสัย	-.356**	-.456**	-.129**	1			
2.1 ด้านความรู้สึกเชิงบวก	-.163**	-.241**	-.190**	.811**	1		
2.2 ด้านความรู้สึกเชิงลบ	.426**	.495**	.218**	-.718**	-.265**	1	
2.3 ด้านความพึงพอใจในชีวิต	-.253**	-.347**	-.360**	.883**	.772**	-.423**	1
M	7.33	3.07	4.26	5.45	3.50	1.45	3.40
SD	1.58	1.01	.79	2.12	.85	.93	.87

* $p < .05$, ** $p < .01$,

เมื่อนำค่าองค์ประกอบมาตรฐานของความละเอียดและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบความละเอียดและองค์ประกอบความรู้สึกผิด มาพิจารณาค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝง (ρ_c) มีค่า .74 และ .83 ตามลำดับ และค่าความแปรปรวนที่สกัดได้ (ρ_v) มีค่า .56 และ .64 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพของมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

คุณภาพตัวแปรแฝง	λ	R^2	ρ_c	ρ_v
ความรู้สึกผิดและความละอาย				
ความละอาย	.46-.94	.21-.89	.74	.56
ความรู้สึกผิด	.72-.86	.52-.74	.83	.64

$n = 540$; $\lambda > .06$, $\rho_c > .6$, $\rho_v > .5$; *** $p < 0.001$

ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ลำดับที่ 1 ประกอบด้วย ความละอายและความรู้สึกผิดที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพของมาตรวัดในครั้งนี้ มีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงจิตวิทยาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การอภิปรายผลการวิจัย

มาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิด สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ฉบับภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 10 ข้อคำถาม ครอบคลุมองค์ประกอบ 2 ด้าน คือ ด้านความละอาย (Shame) และด้านความรู้สึกผิด (Guilt) ตามมาตรวัดต้นฉบับ State Shame and Guilt Scale (SSGS) ของ Marschall และคณะ (1994) ผ่านการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มาตรวัดนี้มีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC: Item Objective Congruence Index) สะท้อนเห็นว่ามาตรวัดที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ทั้งฉบับอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีค่าความเที่ยงของมาตรวัดทั้งฉบับเท่ากับ .89 และมีค่าความความเที่ยง จำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน คือ ด้านความละอายและด้านความรู้สึกผิด เท่ากับ .86 และ .88 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับการพัฒนามาตรวัดแบบสั้น A short version of the State Shame and Guilt Scale (SSGS-8) ของ Cavallera และคณะ, (2017) มีค่าความความเที่ยง จำแนกตามองค์ประกอบรายด้าน คือ ด้านความละอายและด้านความรู้สึกผิด เท่ากับ .82 และ .87 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion Validity) ด้วยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์มาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ฉบับภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น กับมาตรวัดความสุขเชิงอัตวิสัย ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า มาตรวัดทั้งคู่มีความสัมพันธ์ทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ระบุว่าตนเองมีความละอายและความรู้สึกผิดสูงจะมีแนวโน้มของระดับความสุขเชิงอัตวิสัยที่ต่ำ โดยในด้านย่อยพบว่านิสิตนักศึกษาที่มีความละอายและความรู้สึกผิดยิ่งมากสัมพันธ์กับความรู้สึกเชิงบวกและความพึงพอใจในชีวิตของตนเองที่ยังน้อยลง (Chis, 2024; Sullivan และคณะ 2020) และนิสิตที่มีระดับความละอายและความรู้สึกผิดที่สูงส่งผลให้มีระดับความรู้สึกเชิงลบสูงไปด้วย ซึ่งแสดงว่า มาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิด สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ฉบับภาษาไทยมีความตรงตามเกณฑ์แบบลู่ออก (divergent validity)

ผลการตรวจสอบความตรงของโมเดลตามแนวคิดในการพัฒนามาตรวัดนี้ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า แบบจำลองมาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน 2 ด้านมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ พบว่า ทุกข้อผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่ยอมรับได้ (Hair et al.2010) และส่วนใหญ่มีค่าเกิน 0.7 ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสามารถสรุปได้ว่า มาตรวัดชุดนี้มีโครงสร้างแบบ 2 องค์ประกอบ สอดคล้องกับ Cavallera และคณะ, (2017) พัฒนาเป็นมาตรวัดแบบสั้น A short version of the State Shame and Guilt Scale (SSGS-8) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามาตรวัดนี้เหมาะสมที่จะใช้ในการประเมินความละอายและความรู้สึกผิดสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ที่เผชิญต่อความท้าทายในชีวิตที่หลากหลายได้ โดยใช้วัดระดับของความละอาย (Shame) สำหรับสถานะของอัตมโนทัศน์ที่ถูกทำลายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภายหลังรับรู้ว่าคุณค่าของตนเองได้กระทำผิดบางอย่างลงไป ส่งผลให้เกิดความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเชิงลบต่อตนเอง เช่น รู้สึกอับอายขายหน้า กล่าวกโทษตนเอง หลีกหนีปฏิเสธตนเอง รับรู้ว่าคุณค่าของตนเองเป็นบุคคลที่ไม่ดี สะท้อนการรับรู้คุณค่าในตน (self-worth) ในระดับต่ำ รู้สึกว่าคุณค่าของตนเองไม่สำคัญ รู้สึกไร้ค่าและหมดพลัง และวัดระดับของความรู้สึกผิด (Guilt) ในสถานะความเครียดทางจิตใจ ความสำนึกผิด ความเสียใจ ซึ่งเป็นผลจากการกระทำของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ที่ได้กระทำผิดต่อผู้เสียหาย และผู้ได้รับผลกระทบหรือต่อตนเอง โดยมุ่งการกล่าวโทษต่อตนเองในลักษณะพฤติกรรมเฉพาะ (specific behavior) ที่ได้กระทำผิด อันเป็นแรงกระตุ้นภายในให้แสดงการขอโทษ การสารภาพผิด การชดใช้ การชดเชย และการคิดทบทวนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้กระทำลงไป เพื่อนักศึกษาเกิดความตระหนักในอารมณ์เชิงลบที่เกิดขึ้น และสามารถรับมือกับความละอายและความรู้สึกผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

ผลการศึกษาพบว่ามาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิด สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ฉบับภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น มีคุณสมบัติในการวัดทั้งความตรงและความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จึงสามารถนำไปใช้ในกลุ่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยไทย ซึ่งเหมาะสมสำหรับนักศึกษาในยุคปัจจุบันที่มาตรวัดความละอายและความรู้สึกผิดในระยะเวลานั้นและเนื้อหากระชับ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการสร้างเสริม แก้ไข ฟื้นฟูในเชิงจิตวิทยา สำหรับนักจิตวิทยาที่ทำงานในมหาวิทยาลัย และในศูนย์การปรึกษาเชิงจิตวิทยาและการบำบัด ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำงานกับนักศึกษา ทั้งนี้ต้องระวังในการนำมาตราวัดนี้ไปใช้ในบริบทอื่นที่แตกต่างออกไป ซึ่งจำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติทางการวัดก่อน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป อาจพิจารณาการใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในกลุ่มนักศึกษา ในการวิเคราะห์ความไม่แปรเปลี่ยน (invariance analysis) เพิ่มเติม ว่ารูปแบบโมเดลการวัดมีลักษณะแตกต่างกันหรือไม่ เช่น เพศ กลุ่มสาขาวิชา เป็นต้น และเพื่อการพัฒนาโปรแกรมเชิงจิตวิทยาเกี่ยวกับความละอายและความรู้สึกผิดในนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ที่รับรู้ว่าคุณค่าของตนเองได้กระทำผิดต่อผู้เสียหายและผู้ได้รับผลกระทบหรือต่อตนเอง เพื่อเสริมสร้างความสุขอติวิสัยในนักศึกษามากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Budiarto, Y., & Helmi, A. F. (2021). Shame and self-esteem: A meta-analysis. *Europe's journal of psychology, 17*(2), 131. <https://doi.org/10.5964/ejop.2115>
- Caldwell, J., Meredith, P., Whittingham, K., & Ziviani, J. (2021). Shame and guilt in the postnatal period: a systematic review. *Journal of reproductive and infant psychology, 39*(1), 67-85.
- Cavalera, C., Pepe, A., Zurloni, V., Diana, B., & Realdon, O. (2017). A short version of the State Shame and Guilt Scale (SSGS-8). *TPM. TESTING, PSYCHOMETRICS, METHODOLOGY IN APPLIED PSYCHOLOGY, 24*(1), 99-106.
- Chis, B. K. B. (2024). How Shame, Guilt, and Religiosity Relate to Well-Being in a Limited Swedish Context.
- Cohen, T. R., Wolf, S. T., Panter, A. T., & Insko, C. A. (2011). Introducing the GASP scale: a new measure of guilt and shame proneness. *Journal of personality and social psychology, 100*(5), 947.
- Diener, E. (1984). Subjective well-being. *Psychological bulletin, 95*(3), 542.
- Dos Santos, F. K., Maia, J. A., Gomes, T. N. Q., Daca, T., Madeira, A., Damasceno, A., ... & Prista, A. (2014). Secular trends in habitual physical activities of Mozambican children and adolescents from Maputo City. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 11*(10), 10940-10950.
- Ellenbogen, S., Trocme, N., Wekerle, C., & McLeod, K. (2015). An exploratory study of physical abuse-related shame, guilt, and blame in a sample of youth receiving child protective services: Links to maltreatment, anger, and aggression. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma, 24*(5), 532-551.
- Ghinassi, S., Fioravanti, G., & Casale, S. (2023). Is shame responsible for maladaptive daydreaming among grandiose and vulnerable narcissists? A general population study. *Personality and Individual Differences, 206*, 112122. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2023.112122>
- Harder, D. H., & Zalma, A. (1990). Two promising shame and guilt scales: A construct validity comparison. *Journal of personality assessment, 55*(3-4), 729-745.
- Landers, M., Sznycer, D., & Durkee, P. (2024). Are self-conscious emotions about the self? Testing competing theories of shame and guilt across two disparate cultures. *Emotion, 24*(5), 1157-1168.

- Malinakova, K., Furstova, J., Kalman, M., & Trnka, R. (2020). A psychometric evaluation of the Guilt and Shame Experience Scale (GSES) on a representative adolescent sample: A low differentiation between guilt and shame. *International journal of environmental research and public health*, 17(23), 8901.
- Marschall, D., Sanftner, J., & Tangney, J. (1994). The state shame and guilt scale (SSGS) George Mason University. *Fairfax, VA*.
- Milan, L., & Varescon, I. (2024). Self-stigma in alcohol use disorder: Involvement of guilt and shame in the progressive model. *Stigma and Health*, 9(3), 294.
<https://doi.org/10.1037/sah0000424>
- Muris, P., Meesters, C., & van Asseldonk, M. (2018). Shame on me! Self-conscious emotions and big five personality traits and their relations to anxiety disorders symptoms in young, non-clinical adolescents. *Child Psychiatry & Human Development*, 49, 268-278.
- Novin, S., & Rieffe, C. (2015). Validation of the brief shame and guilt questionnaire for children. *Personality and Individual Differences*, 85, 56-59.
- Pachankis, J. E., Hatzenbuehler, M. L., Klein, D. N., & Bränström, R. (2024). The role of shame in the sexual-orientation disparity in mental health: A prospective population-based study of multimodal emotional reactions to stigma. *Clinical psychological science*, 12(3), 486-504. <https://doi.org/10.1177/21677026231177714>
- Punyamoonwongsa, Charunrak, et al. "Social Emotions in Students' Learning Behaviors." *Journal of Organizational Innovation & Culture* 14.1 (2023): 59-75.
- Sheehy, K., Noureen, A., Khaliq, A., Dhingra, K., Husain, N., Pontin, E. E., ... & Taylor, P. J. (2019). An examination of the relationship between shame, guilt and self-harm: A systematic review and meta-analysis. *Clinical psychology review*, 73, 101779.
- Sekowski, M., Gambin, M., Cudo, A., Wozniak-Prus, M., Penner, F., Fonagy, P., & Sharp, C. (2020). The relations between childhood maltreatment, shame, guilt, depression and suicidal ideation in inpatient adolescents. *Journal of affective disorders*, 276, 667-677.
- Simonds, L. M., John, M., Fife-Schaw, C., Willis, S., Taylor, H., Hand, H., ... & Winton, H. (2016). Development and validation of the Adolescent Shame-Proneness Scale. *Psychological assessment*, 28(5), 549.

- Srisongkhram, W. (2023). The Relationship between Personality Dimensions and Cyber Aggression: The Role of Cyber Addiction Mediators and the Role of Moral Emotions Moderators. *Suranaree Journal of Social Science*, 17(2), ID-e249819.
- Sullivan, R., Green-Demers, I., & Lauzon, A. (2020). When do self-conscious emotions distress teenagers? Interrelations between dispositional shame and guilt, depressive and anxious symptoms, and life satisfaction. *Canadian Journal of Behavioural Science/Revue canadienne des sciences du comportement*, 52(3), 210.
- Tangney, J. P. (1990). Assessing individual differences in proneness to shame and guilt: development of the Self-Conscious Affect and Attribution Inventory. *Journal of personality and social psychology*, 59(1), 102.
- Tangney, J. P., Dearing, R. L., Wagner, P. E., & Gramzow, R. (2000). The Test of self-conscious affect-3 (TOSCA-3). George Mason University: Fairfax, VA, USA
- Wu, X., Qi, J., & Zhen, R. (2021). Bullying victimization and adolescents' social anxiety: Roles of shame and self-esteem. *Child Indicators Research*, 14, 769-781.
- Zhou, T., Wang, Y., & Yi, C. (2018). Affiliate stigma and depression in caregivers of children with Autism Spectrum Disorders in China: Effects of self-esteem, shame and family functioning. *Psychiatry Research*, 264, 260-265.
<https://doi.org/10.1016/j.psychres.2018.03.071>
- หยกฟ้า อิศรานนท์. (2551). อิทธิพลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง และความไม่สอดคล้องระหว่างการเห็นคุณค่าแห่งตนโดยนัย และการเห็นคุณค่าแห่งตนที่รับรู้ต่อสุขภาวะทางจิต : การวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรกำกับและตัวแปรส่งผ่าน (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีนิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
<https://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/21040>
- อริวัฒน์ ยิ่งสูง. (2019). ความสัมพันธ์ระหว่างความละเอียดต่อตนเองความเมตตากรุณาต่อตนเองสติและปัญหาด้านจิตใจของนิสิตระดับปริญญาตรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/9150/>